

Motion till riksdagen 2025/26:1341

av **Sanna Backeskog m.fl. (S)**

Likvärdig förskrivning av hjälpmedel över landet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hjälpmedel ska förskrivas efter behov, likvärdigt över landet, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För att få till stånd en fungerande vardag samt ett delaktigt, självständigt och meningsfullt liv är många människor med funktionshinder i behov av hjälpmedel. Förskrivning av hjälpmedel underlättar det dagliga livet liksom vård och behandling och är i förlängningen en faktor som bidrar till en bättre hälsa och ett mer oberoende liv.

Hjälpmedel är dessutom samhällsekonomiskt lönsamma. De är ett stöd för att klara arbetslivet eller sin skolgång och minskar graden av insatser som behövs från anhöriga eller det offentliga såsom hemtjänst eller personlig assistans.

Regionens ansvar är att tillhandahålla hjälpmedel till personer som är bosatta inom regionen, och kommunen har motsvarande hjälpmedelsansvar för personer som bor i särskilda boenden och som vistas i daglig verksamhet.

Men både avgifter, kriterier och utbudet av vilka hjälpmedel som förskrivs skiljer sig i hög grad mellan olika regioner och kommuner. Det innebär en stor geografisk orättvisa för den i behov av hjälpmedel.

Modellen med fritt val av hjälpmedel, som införts i en del regioner, har en rad olika konsekvenser, såväl praktiska som ekonomiska. Det kan handla om att hjälpmedel inte återanvänds, att utbudet av hjälpmedel i butiker varierar över landet eller att regelverken ser olika ut i olika regioner och kommuner. Framför allt läggs ansvaret i hög grad över på patienten.

Under 2022 gav den socialdemokratiska regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att undersöka förutsättningarna för att ta fram nationella riktlinjer på området rehabilitering, habilitering och hjälpmedel. Nuvarande regering har tagit vidare det arbetet och gett

i uppdrag till Socialstyrelsen att ta fram förslag till en nationell strategi och handlingsplan för en effektiv och jämlik rehabilitering, habilitering och användning av åtgärden hjälpmedel. Det behövs och detta arbete måste följas.

Den tekniska utvecklingen går snabbt och det finns en stor potential i att förebygga ohälsa och förbättra livskvalitet genom att öka tillgången till välfärdsteknik, medicintekniska produkter och medicinska hjälpmedel.

Det finns också ett behov av att göra hjälpmedelsförsörjningen mer jämlik genom att stärka kommuners och regioners ekonomiska förutsättningar att satsa på tillgången till hjälpmedel. Kommunerna och regionerna har drabbats hårt av Tidöpartiernas minskade statsbidrag och det kan också få påverkan på möjligheterna att tillhandahålla hjälpmedel till rimliga priser.

Ibland är dock skillnader i kostnader och tillgång över landet större än vad som kan anses motiverat eller rimligt. Personer med någon form av funktionsnedsättning har rätt att delta i samhället på lika villkor som andra. Tillgång till individuella hjälpmedel ska inte vara en klassfråga eller en fråga om var i landet man bor. Ingen ska behöva avstå från hjälpmedel på grund av bristande ekonomiska förutsättningar.

Sanna Backeskog (S)

Annika Strandhäll (S)

Gunilla Carlsson (S)

Inga-Lill Sjöblom (S)

Malin Larsson (S)

Rose-Marie Carlsson (S)

Anna Wallentheim (S)

Linnéa Wickman (S)

Heléne Björklund (S)

Laila Naraghi (S)

Marianne Fundahn (S)

Åsa Karlsson (S)